

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 30 października 2001 r.

35288

RPO/377205/01/VIII/JG

Pan
Tadeusz Zając
Główny Inspektor Pracy
ul. Krucza 38/42
00-924 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do Pana pisma z dnia 10 września br. (GOZ-173-0110-59/01) pragnę wyrazić następujący pogląd:

Według wyjaśnień Pana Inspektora celem wydania polecenia służbowego zakazującego opiniowania projektów obiektów budowlanych lub ich części przez pracowników Państwowej Inspekcji Pracy posiadających uprawnienia rzeczoznawców do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy (pismo z dnia 7.06.2000 r. GNW-269-45-00) - była realizacja przepisu art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953).

Art. 19 ust. 2 powołanej ustawy wprowadza dla urzędnika państwowego zakaz wykonywania zajęć, które pozostawałyby w sprzeczności z jego obowiązkami albo mogłyby wywołać podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

Zakaz ten odnosi się zatem nie do każdych zajęć podejmowanych przez urzędnika państwowego, lecz tylko do tych, które naruszałyby dyspozycję art. 19 ust. 2 ustawy.

Przepis § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie uprawnień rzeczoznawców do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 62, poz. 290) daje inspektorowi pracy mającemu uprawnienia rzeczoznawcy możliwość opiniowania projektów obiektów budowlanych albo ich części, w

których przewiduje się pomieszczenia pracy, pod warunkiem, że nie uczestniczy on przy ich odbiorze w ramach sprawowanego nadzoru.

Powołany przepis wyklucza zatem uczestniczenie przy odbiorze obiektu budowlanego tego samego inspektora pracy, który opiniował projekt tego obiektu. Wyływający z tego przepisu zakaz, daje w moim odczuciu, rękojmię bezstronności i braku interesowności przy wykonywaniu czynności służbowych przez inspektora pracy, polegających na odbiorze obiektów budowlanych.

Pragnę zaznaczyć, iż skoro przepisy cytowanych aktów prawnych przewidują możliwość wykonywania przez urzędnika państwowego, a więc i inspektora pracy określonych zajęć, to polecenie służbowe zakazujące całkowicie wykonywania tychże zajęć tej grupie pracowników, pozostaje w moim odczuciu, w sprzeczności z tymi przepisami. Wprowadzenie w życie takiego zakazu wymagałoby stosownej zmiany w.wym. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r.

Na uwagę zasługuje także i to, że zakaz taki stawia inspektorów pracy w sytuacji mniej korzystnej od innych urzędników państwowych, których zakaz ten nie dotyczy. Mogą oni - w świetle art. 19 ust. 2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych - wykonywać różne dodatkowe zajęcia, o ile tylko nie pozostają one w sprzeczności z jego obowiązkami albo nie wywołują podejrzenia o stronniczość lub interesowność.

Pragnę nadmienić, iż w razie naruszenia, w każdym przypadku, a zatem także przez inspektora pracy, art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r., musi on liczyć się z możliwością poniesienia konsekwencji w ramach odpowiedzialności porządkowej lub dyscyplinarnej.

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie proszę Pana Inspektora o ponowne przeanalizowanie przedmiotowego zagadnienia i poinformowanie mnie o podjętych działaniach.

Z wyrazami szacunku
-/ Prof. dr Andrzej Zoll